

Vorbereiding post 3

Oei, ik groei!

Groep 1-2-3

Welkom bij IVN Valkenswaard-Waalre

Dit is de digitale voorbereiding op post 3:

Oei, ik groei! voor groep 1, 2 en 3.

Inhoud:

- Algemeen
- Verhaal
- Spel
- Werkvel
- Opruimen

Algemeen

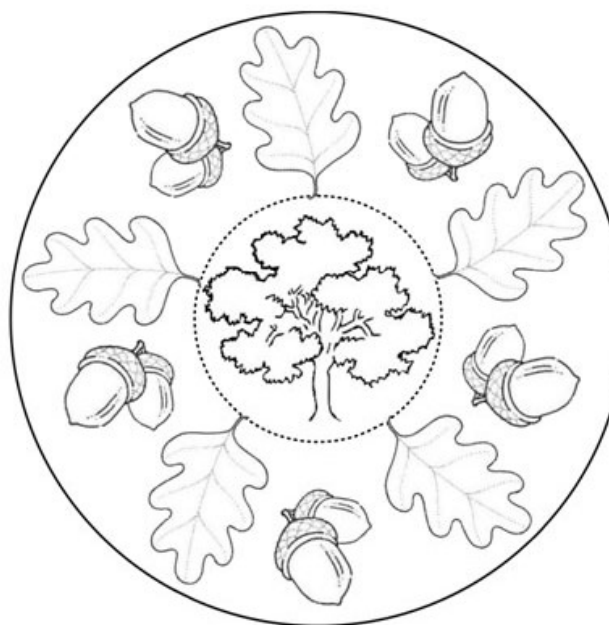
- Zorg voor een tafel bij de post.
- Zorg dat er bij de tafel genoeg stoelen staan voor de kinderen en voor uzelf.

- In het werkboek dat bij de post ligt, vindt u achter het tabblad 'Groep 1-2-3' op papier alle informatie over deze post.
- Neem voor het verhaal niet meer dan tien minuten de tijd en gebruik de rest van de tijd voor het spel.
- Het werkblad voor groep 3 kan op school worden gemaakt, dit hoeft niet op de post gedaan te worden. Voor de kleuters is er geen werkblad voor deze post. Er is voor hen een algemene kleurplaat.

Het rijk van koning Eik

Werkboek post 3:

Oei, ik groei!

IVN Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid
Afdeling Valkenswaard-Waalre

Verhaal

Bij deze post draait het om groeien: van eikel tot eik en van ei tot vlinder.

- Uit een kleine eikel groeit eerst een worteltje, later volgt een stammetje met de eerste bladeren. Elk jaar groeit het boompje verder tot het uiteindelijk een grote eik is geworden. Aan deze eik groeien dan weer nieuwe eikels en zo is het kringetje rond.
- Uit een vlinderei komt een rups. Deze rups eet veel en groeit hard. Als de rups volgroeid is, dan verpopt hij en uiteindelijk komt uit de pop een vlinder. De vlinder legt eitjes. En zo begint het weer van voor af aan.
- We willen de kinderen ook waarschuwen voor de eikenprocessierupsen: rupsen en nesten nooit aanraken!

Borden

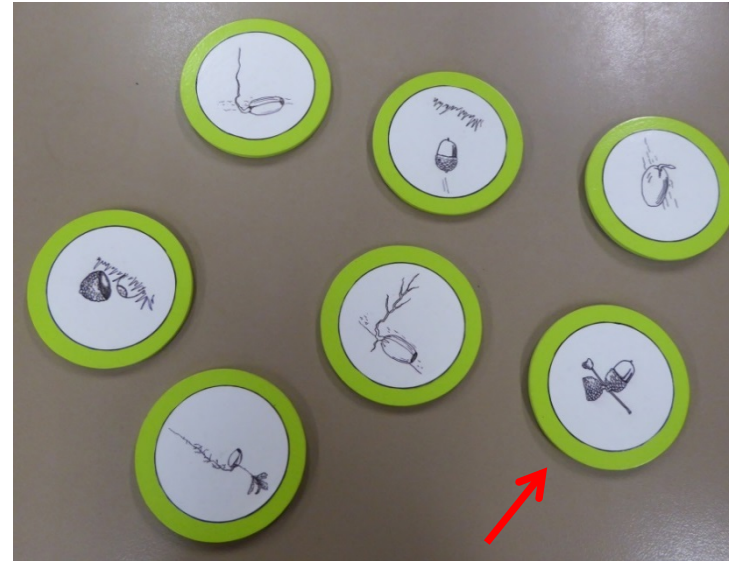

Voor groep 1, 2 en 3 gebruiken we de bovenstaande twee borden. Het rechter bord over de eik en het linker bord over de ontwikkeling van ei tot vlinder.

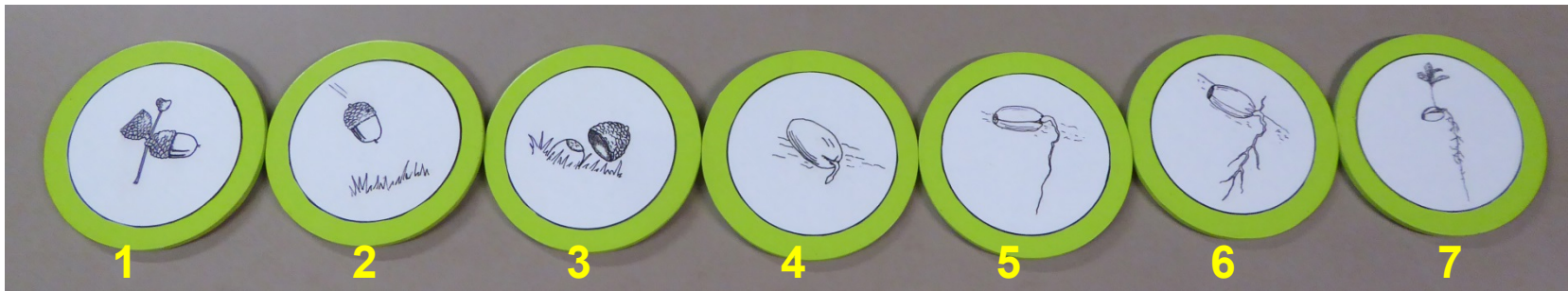

Op de post ligt het boekje “Van eikel tot eikenboom”. We kijken samen met de kinderen naar de bladzijden 10 tot en met 13. Op deze bladzijden staan mooie plaatjes en uitleg over hoe uit een eikel een eikenboom groeit. Kijk met de kinderen naar de plaatjes en vertel in uw eigen woorden wat er gebeurt. U kunt ook de teksten voorlezen die bij de plaatjes staan.

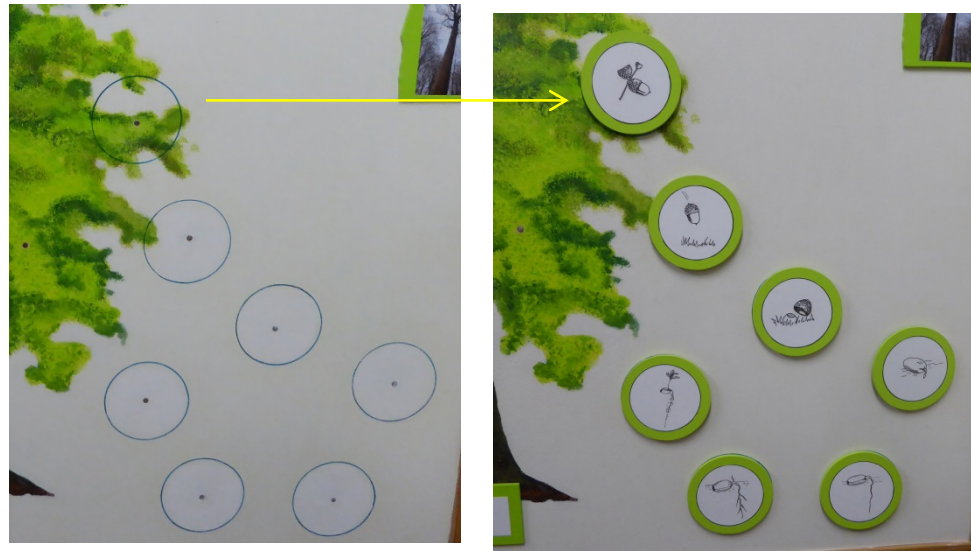
Bord 'De eik'

Op de post ligt een doos met 7 ronde plaatjes. Deze vormen een stripverhaal over de eik. Op de achterkant van elk plaatje is een ijzeren schijf geplakt. Daarmee kunnen we straks de plaatjes ophangen aan de magneetjes op het bord. Leg de plaatjes op tafel. U pakt dan het eerste plaatje (zie rode pijl). U legt uit dat dit eikels zijn die nog aan de boom hangen. Met de hele groep proberen we nu de plaatjes in de goede volgorde te leggen.

- In het najaar valt de eikel op de grond (2).
- Daarna valt het dopje eraf (3). De eikels blijven een tijdje op de grond liggen.
- Uit de eikel groeit een klein worteltje (4).
- Dit worteltje groeit verder de grond in (5). Via de wortel kan het plantje water en voedsel uit de grond halen.
- De wortel begint zich te vertakken. Aan de bovenkant van de eikel zien we een klein scheutje (6).
- Dit groeit en al gauw verschijnen de eerste bladeren (7).

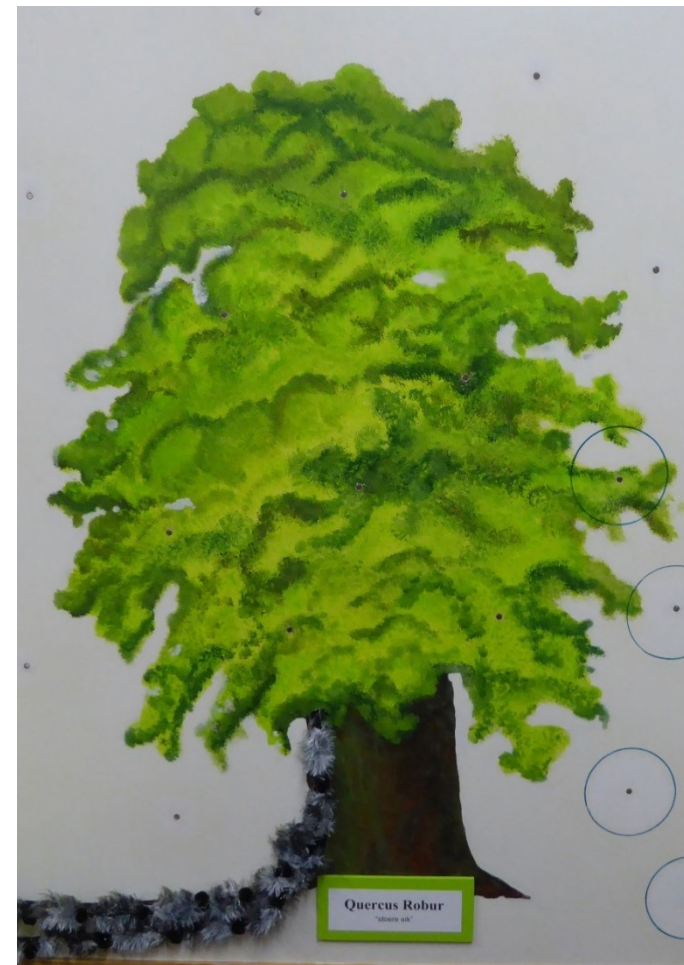

Op de post ligt een plaat met een foto van een jong eikenboompje. Wat kunnen we allemaal zien? De eikel waaruit het boompje gegroeid is, de wortels en de stengel met de bladeren. We gaan nu het stripverhaal ophangen in de rondjes die op het bord getekend zijn. U begint door het eerste plaatje zelf op de hangen. Daarna mogen de leerlingen om de beurt de volgende plaatjes ophangen. De grote, geschilderde eik op het bord vormt het achtste en laatste plaatje in het stripverhaal.

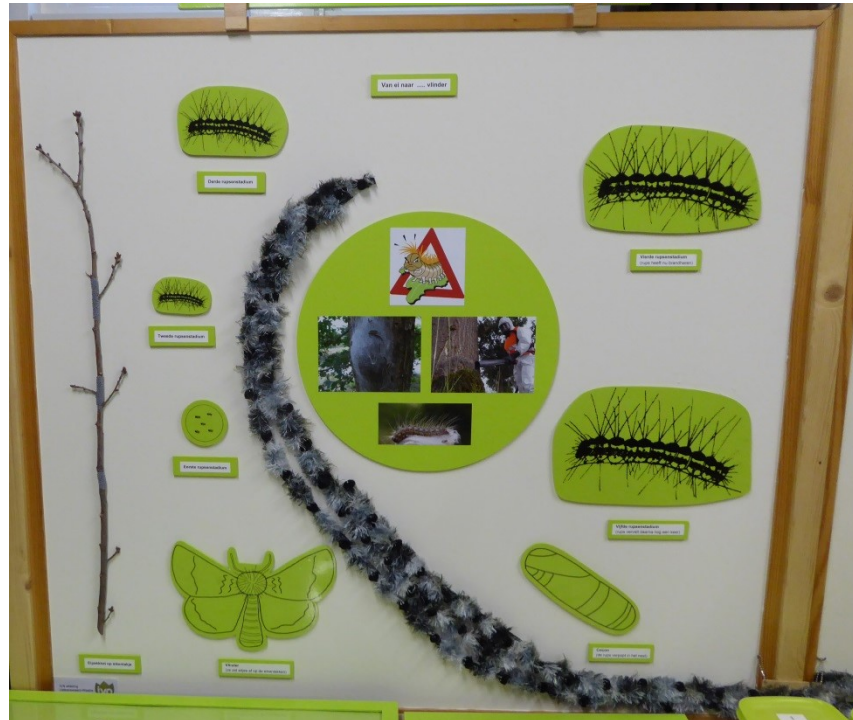
Een eik kan heel groot en oud worden: wel 30 tot 40 meter hoog en 400 jaar oud. Sommige eikenbomen zijn zelfs 1000 jaar oud. De stam kan heel dik worden.

Niet elke eikel groeit uit tot een grote boom. Veel eikels worden opgegeten of rotten weg. Andere komen op een plaats terecht waar ze niet goed kunnen groeien. De jonge bomen hebben bijvoorbeeld te weinig licht en ruimte. Of ze worden getroffen door bliksem.

Soms worden er heel veel bladeren gegeten door de eikenprocessierups. We volgen het rijtje rupsen naar het bord links.

Bord 'Van ei tot vlinder'

We beginnen met de ronde plaat in het midden van het bord.

De rups op de plaat is een eikenprocessierups. De rupsen eten graag eikenblad. Ze gaan elke nacht boven in de top van de boom van het blad eten. Ze kruipen dan met z'n allen naar boven, achter elkaar aan en naast elkaar. Dit noemen we een processie (een soort optocht). Overdag blijven de rupsen bij elkaar in grote nesten.

De rupsen kunnen een eikenboom helemaal kaal vreten. Maar ook mensen, en dieren zoals honden en paarden kunnen last krijgen van de eikenprocessierupsen. Hoe komt dat?

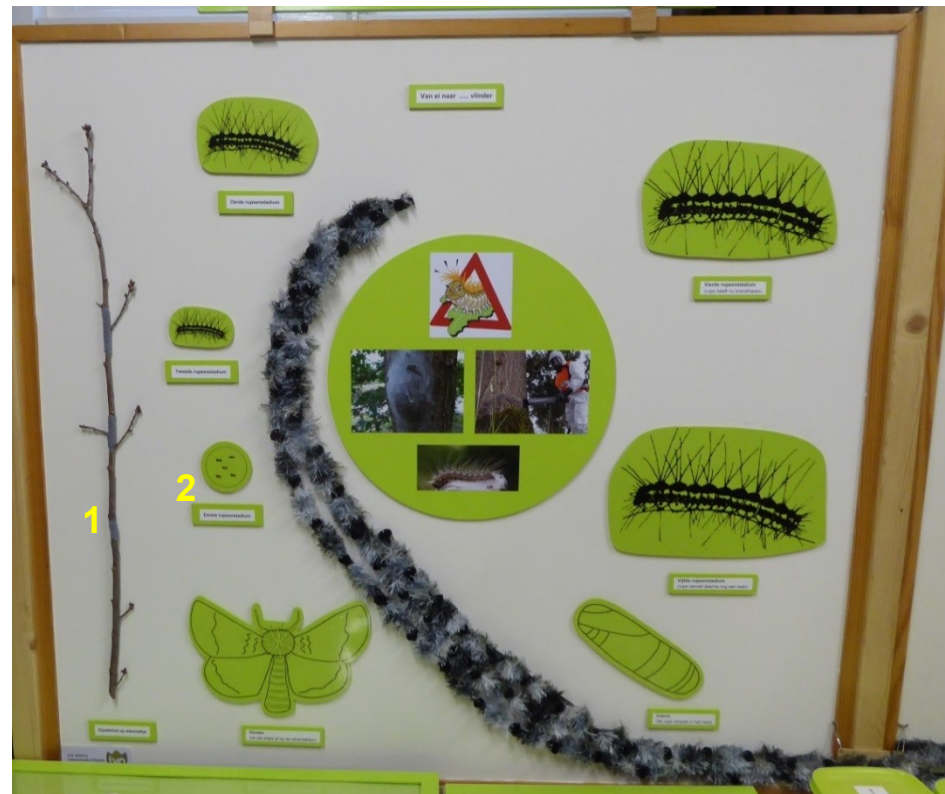

De eikenprocessierupsen hebben kleine brandhaartjes. Als deze op de huid van mensen komen, dan kunnen zij een vervelende uitslag en jeuk krijgen. De brandharen zijn trouwens niet de lange haren die je goed ziet op de foto van de rups, maar kleinere haren. Elke rups heeft er heel veel van.

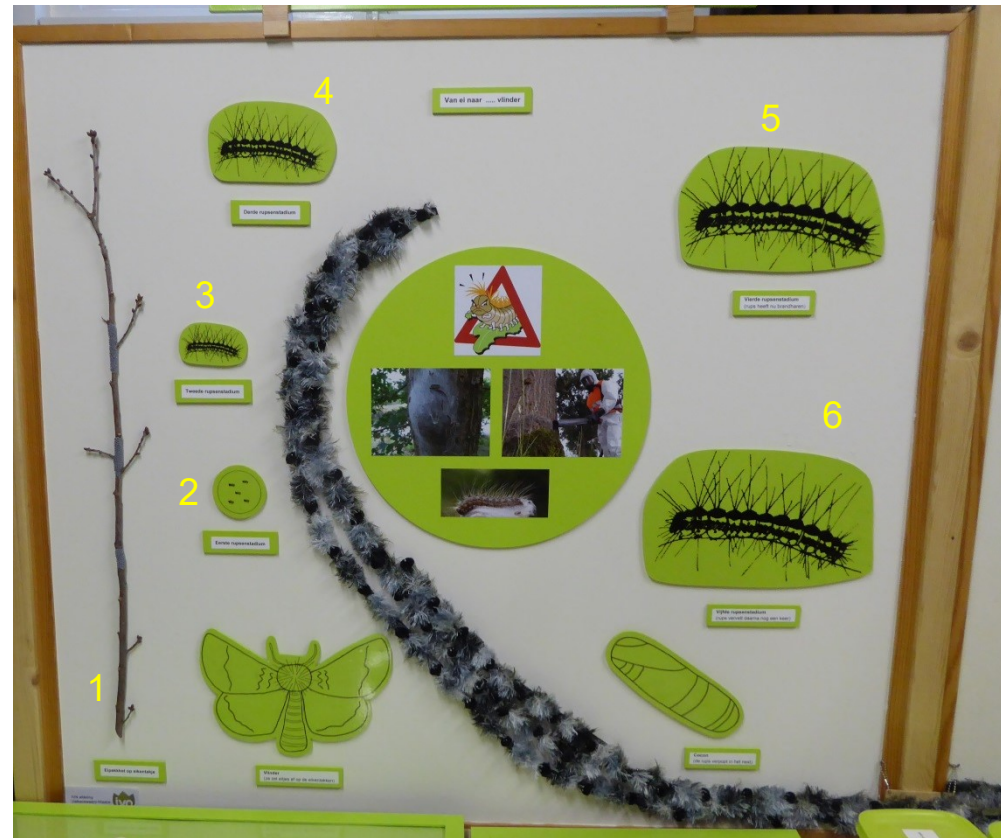
Vertel de kinderen dat ze nooit de harige rupsen mogen aanraken ook al zien ze er nog zo leuk uit. Ze moeten ook uit de buurt van de nesten blijven, want daarin kunnen nog veel brandhaartjes zitten. Om te voorkomen dat de rupsen veel overlast geven, halen de mensen de rupsen weg op plaatsen waar veel rupsen zijn en waar veel mensen komen. Op de foto staat een man die de rupsen opzuigt. Hij draagt een pak en handschoenen zodat hij goed beschermd is. Het masker zorgt ervoor dat hij geen haartjes inademt.

We kijken nu naar de plaatjes van de ontwikkeling van ei tot vlinder. Op de plaatjes zijn de rupsen veel groter dan in het echt. Volgroeide eiken-processierupsen zijn ongeveer 4 cm lang. Aan het einde van de zomer leggen de vrouwtjes-vlinders eitjes op de jonge takken van een eikenboom. Aan de linkerkant van het bord zien we een tak met eitjes (1).

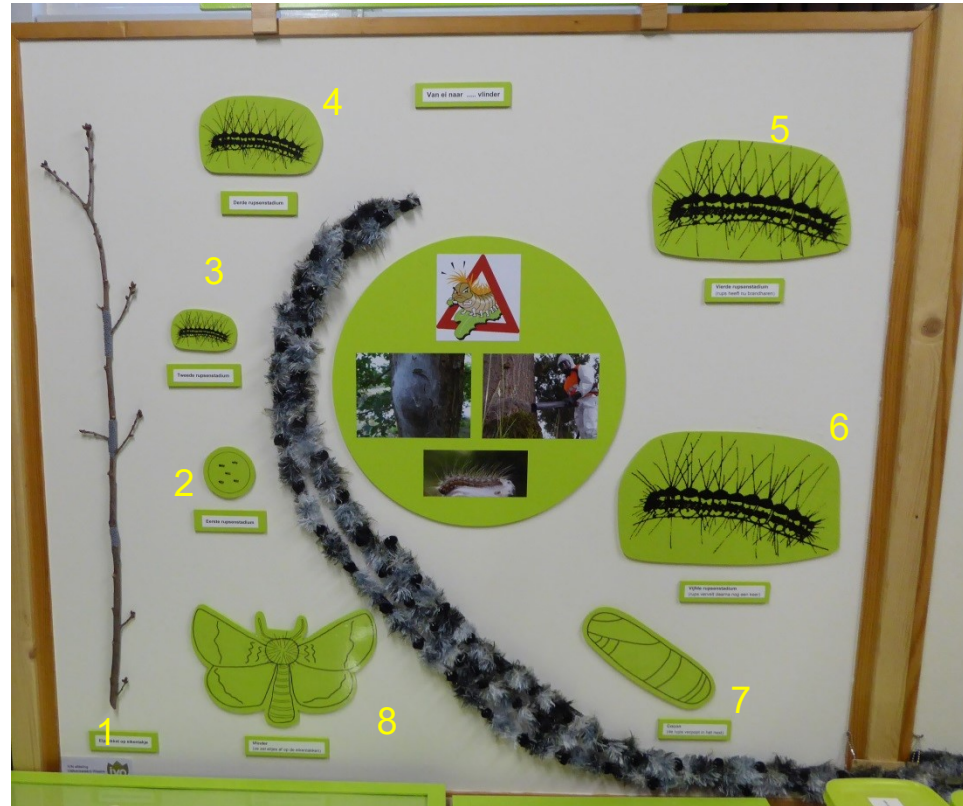
In de lente komen de piepkleine rupsen uit de eieren (2). Het groepje rupsen blijft bij elkaar. Ze komen uit hun eitjes op het moment dat ook de bladeren van de eik beginnen te groeien. De rupsen eten van de jonge bladeren. De kleine rupsen hebben nog geen brandharen.

Rupsen eten heel veel en groeien snel. Hun vel kan alleen niet meegroeien, zoals onze huid. Daarom barst het vel open als het te krap wordt. Daaronder zit dan meteen een nieuw, ruimer huidje. We noemen dit vervellen. Dit doen ze een paar keer (3, 4, 5 en 6). Na de derde keer vervellen (4) hebben de rupsen naast de ongevaarlijke, lange haren ook de vervelende brandharen.

Een rups kan wel 700 000 brandharen hebben. Overdag zitten de rupsen in de nesten bij elkaar. Ook het vervellen gebeurt in de nesten. Daar blijven ook de lege huidjes met brandharen achter. In de nacht gaan de rupsen op zoek naar voedsel. Na vijf keer vervellen is een rups volgroeid.

De rups zoekt het nest op om nog één keer te vervellen en dan gebeurt er iets bijzonders. De huid gaat weer open maar nu komt er een pop tevoorschijn (7). Deze verandering van een rups in een pop noemen we verpoppen. In de pop ontstaat langzaam een vlinder. Na een week of drie komt de vlinder uit de pop (8).

Mannetjesvlinders en vrouwtjesvlinders zoeken elkaar op om te paren. Daarna legt het vrouwtje eitjes en zo is de kringloop rond.

We gaan nu verder met het spel. Eerst haalt u nog de plaatjes van het stripverhaal van het bord en legt ze klaar voor de volgende groep.

Spel

Materiaal

- Spelhandleiding (in het werkboek)
- Spelbord
- Doosje met
 - 7 pionnen
 - 1 dobbelsteen

Spelregels

Elke speler krijgt een pion en zet deze op de pijl op het spelbord. Eerst gooien alle spelers met de dobbelsteen. Wie de meeste ogen heeft gegooid, mag beginnen en gooit nog een keer. Ga op de rondjes het aantal ogen van een worp vooruit. Komt een speler op een rondje bij een eikenblad, dan is er niets aan de hand. Komt een speler op een rondje bij een tekening (stripverhaal van de eik) dan moet in de spelregels in het werkboek opgezocht worden wat de speler moet doen. De spelregels vindt u in het werkboek achter het tabblad 'groep 1-2-3'.

In het voorbeeld rechts heeft de speler met de roze pion 4 gegooid. Hij komt op een rondje bij een eikenblad. Er gebeurt dus niets.

De speler met de gele pion heeft 2 gegooid en komt op een rondje bij een tekening. In de spelregels staat de volgende tekst:

Het waait heel erg hard, en je valt uit de boom. Ga twee plaatsen verder.

Deze speler mag dus 2 rondjes verder gaan naar 4.

De winnaar is degene die het eerst op het rondje '30' komt, bij de grote boom in het midden.

Alleen als het juiste aantal ogen gegooid wordt, is een speler uit. Bij een te hoog aantal ogen wordt teruggeteld.

Als de tijd om is voordat een speler bij rondje '30' is, dan heeft diegene gewonnen die het verst gekomen is.

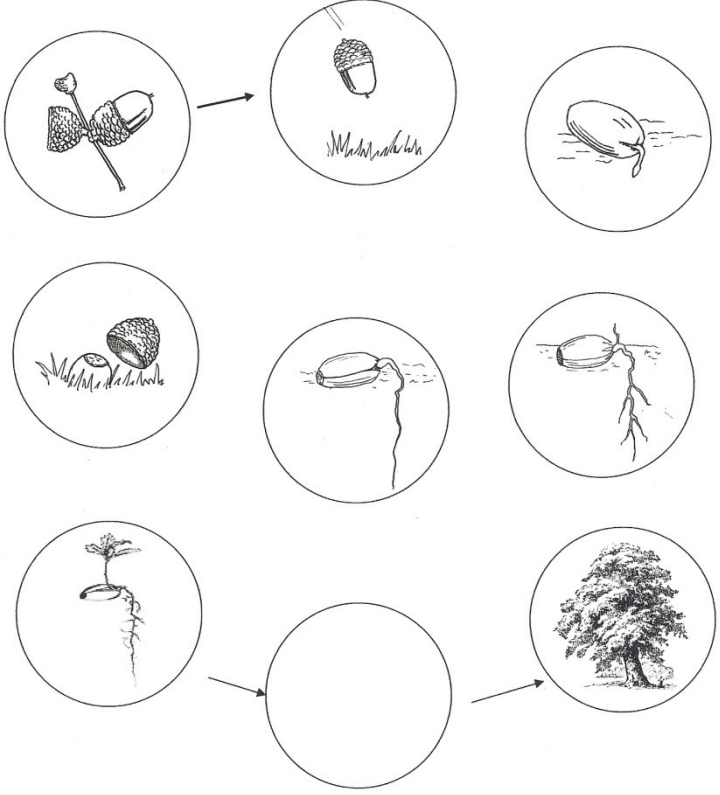

Werkvel groep 3

Voor groep 1-2 is er geen werkvel voor deze post. De kleuters krijgen één algemene kleurplaat voor alle posten samen.

Het werkvel voor groep 3 ziet u hiernaast. De leerlingen maken het stripverhaal van de eik af door de ontbrekende pijlen te zetten. Daarna kunnen ze in het lege rondje nog een tekening maken die in het rijtje past.

Wilt u het werkvel bij het IVN maken, dan zijn er (kleur)potloden op de post. Een oplossing van het werkvel zit in het werkboek.

	3. Oei, ik groei!	Groep 3-4
Hieronder zie je een stripverhaal over de groei van eikel tot grote eik. Wat is de goede volgorde van de plaatjes? Een paar pijlen staan er al. Zet de andere pijlen. Maak het stripverhaal af door in het lege rondje zelf een plaatje te tekenen. 		

Opruimen

Na de laatste groep ruimt u op en zet u tafels en stoelen recht.

De materialen gaan door veel handen. We nemen aan dat iedereen hiermee voorzichtig is, maar toch kan er iets kapot gaan of kwijt raken. Meld dit s.v.p. meteen bij degene die vanuit het IVN de ochtend of middag begeleidt, of bij de leerkracht.

Bedankt voor uw medewerking en veel succes en plezier met uw bezoek aan ***Het rijk van koning Eik.***